

30. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2023. GODINE

**5. RAZRED
ISTRAŽIVAČKI RAD**

Zaporka

Broj postignutih bodova ____ / 30

Potpis članova Državnoga povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je najviše 180 minuta.

Sastavni dio istraživačkoga rada čine i materijali za čitanje potrebni za izradu istraživačkoga rada (Prilozi od 1. do 4.). Na početku učenici od člana Državnoga povjerenstva dobivaju kratke upute. Slijedi čitanje radnoga materijala. Predviđeno je vrijeme za prvo čitanje 45 minuta. Slijedi druga komunikacija s Državnim povjerenstvom. Svi učenici imaju mogućnost postaviti pitanja članu Državnoga povjerenstva i dobiti dodatne upute u vremenu navedenome u programu natjecanja. Nakon druge komunikacije slijedi završno oblikovanje odgovora.

Za izradu kvalitetnoga istraživačkog rada nužno je pažljivo pročitati upute i proučiti literaturu i izvore.

Na crte za odgovore odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Za ostale zadatke naveden je pribor kojim se upisuju odgovori. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati.

Pri rješavanju istraživačkoga rada treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima (osim u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo). Učenicima se dopušta pisanje po marginama ispitnoga materijala ili praznim stranicama bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Za vrijeme rješavanja istraživačkoga rada ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje i pribora za izradu: **kemijska olovka plave tinte, grafitna olovka, gumica za brisanje, šiljilo, ravnalo ili trokut i olovke u boji (drvene bojice).**

U djelomično pravilno riješenim zadatcima boduju se pravilni odgovori ako u njima nije bilo ispravljanja odgovora. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova ne vrednuju se. U djelomično pravilno riješenim zadatcima boduju se pravilni odgovori ako u njima nije bilo ispravljanja odgovora. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova ne vrednuju se.

Prije početka rješavanja istraživačkoga rada provjeri broj stranica, priloge i pripremljeni pribor za izradu. Istraživački rad ima **10 stranica**. Radni materijal ima **11 stranica**.

Na svaku stranicu istraživačkoga rada i na milimetarski papir upiši zaporku.

7

1. zadatak

Nakon analize teksta, geografskih karata, tablica i dijagrama napiši **naslov** istraživačkog rada, zatim u **uvodu** ukratko napiši što je tema istraživanja, a potom postavi **istraživačko pitanje** i **dvije hipoteze**.

a)

(Naslov istraživačkog rada)

b) UVOD

U nekoliko rečenica **napiši** što si saznao/saznala o reljefu Bjelovarsko-bilogorske i Vukovarsko-srijemske županije.

c) ISTRAŽIVAČKO PITANJE

Istraživačko se pitanje mora temeljiti na **povezanosti reljefa s naseljenošću i jednom gospodarskom djelatnošću u Bjelovarsko-bilogorskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji.**

Istraživačko pitanje mora biti jasno i sažeto oblikovano u obliku upitne rečenice.

ISTRAŽIVAČKO PITANJE

d) HIPOTEZE

Hipoteza je znanstvena pretpostavka koju ćeš daljnjim istraživanjem i analizom potvrditi, opovrgnuti ili preoblikovati. Prilikom oblikovanja hipoteze promisli na koji način ćeš navedenu tvrdnju znanstveno provjeriti (potvrditi, opovrgnuti ili revidirati). Hipoteze moraju biti jasno i sažeto oblikovane u obliku izjavnih rečenica.

Prva se hipoteza (**H.1**) mora temeljiti na usporedbi naseljenosti Bjelovarsko-bilogorske i Vukovarsko-srijemske županije.

Druga se hipoteza (**H.2**) mora temeljiti na usporedbi razvijenosti jedne gospodarske djelatnosti u Bjelovarsko-bilogorskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji.

Hipoteze moraju biti jasno i sažeto napisane u obliku izjavnih rečenica.

HIPOTEZE

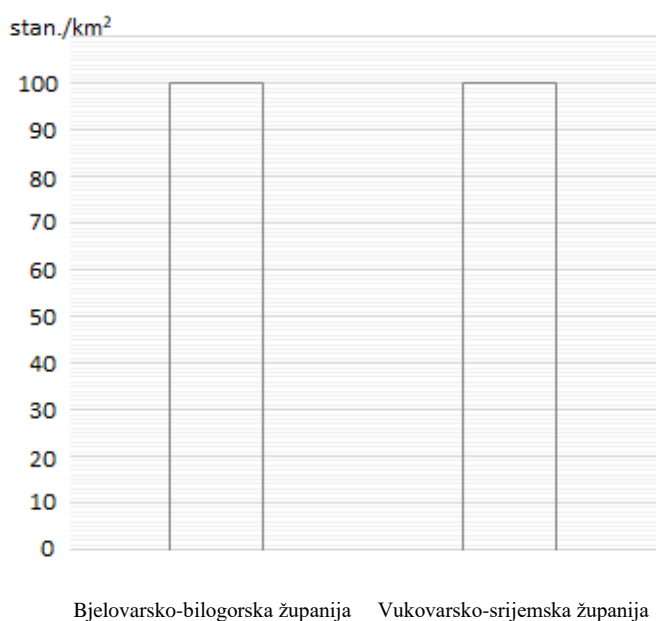
H.1

H.2

4

2. zadatak

a) Prema podacima iz tablice 1 (na 2. str. radnog materijala) na priloženim stupcima ucrtaj i crveno oboji dio stupca koji označava gustoću naseljenosti Bjelovarsko-bilogorske i Vukovarsko-srijemske županije.

Sl. 1. Gustoća naseljenosti Bjelovarsko-bilogorske i Vukovarsko-srijemske županije

b) Prema podacima sa sl. 1 u jednoj rečenici navedi kakva je razlika između gustoće naseljenosti Bjelovarsko-bilogorske i Vukovarsko-srijemske županije.

c) Koristeći se tekstom i geografskim kartama (*tekst na 1. stranici, a slike 2. i 3. nalaze se na 3. i 4. stranici radnog materijala*) **objasni** što utječe na takvu razliku u prosječnoj naseljenosti između Bjelovarsko-bilogorske i Vukovarsko-srijemske županije.

1,5

3. zadatak

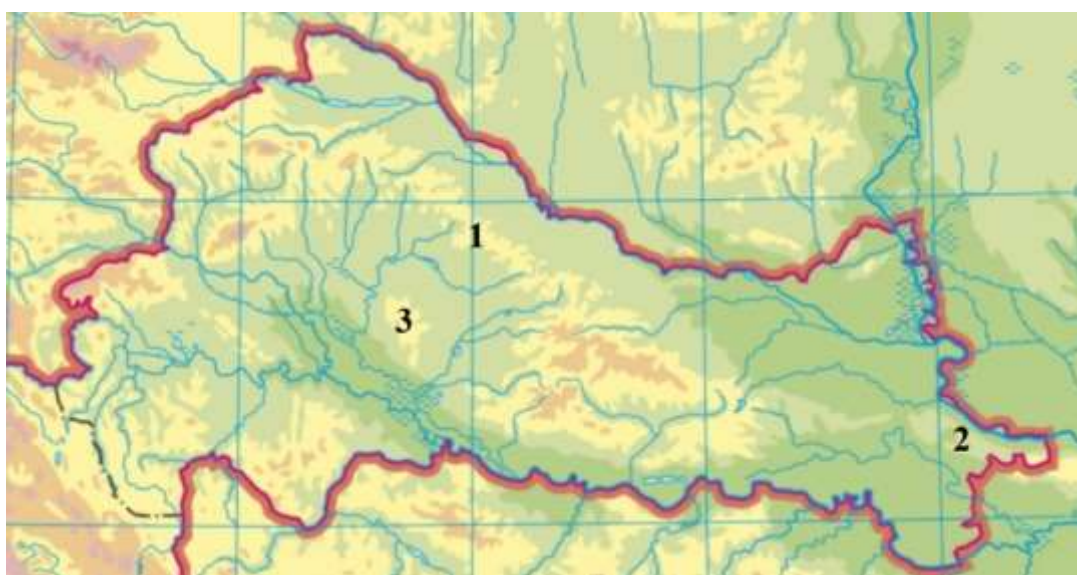
a) Na priloženoj geografskoj karti brojevima su označena tri reljefna oblika koja se protežu kroz Bjelovarsko-bilogorsku odnosno Vukovarsko srijemsku županiju.

Na crte iza brojeva **upiši** njihova **imena**.

1 _____

2 _____

3 _____

Izvor: Bakarić Palička, S., 2019. *Slijepe karte za 5. razred osnovne škole*. Školska knjiga. Zagreb., mrežno izdanje [eSfera - Slijepe karte 5: prelistaj udžbenik \(e-sfera.hr\)](https://e-sfera.hr/prelistaj-udzbenik) (stranica je posjećena 6. 5. 2023.)

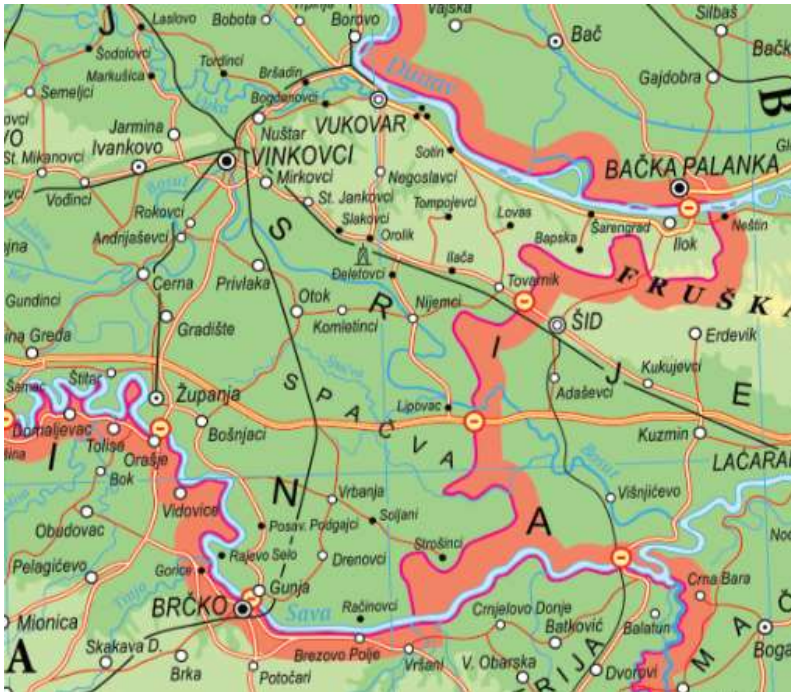

3

4. zadatak

a) Prema sl. 4. (nalazi se na 5. stranici radnog materijala) **uspoređi** površine poljoprivrednog zemljišta u Bjelovarsko-bilogorskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji.

b) Na priloženoj karti kemijskom olovkom **zaokruži ime naselja** u kojemu se nalazi najveća vinarija u Vukovarsko-srijemskoj županiji.

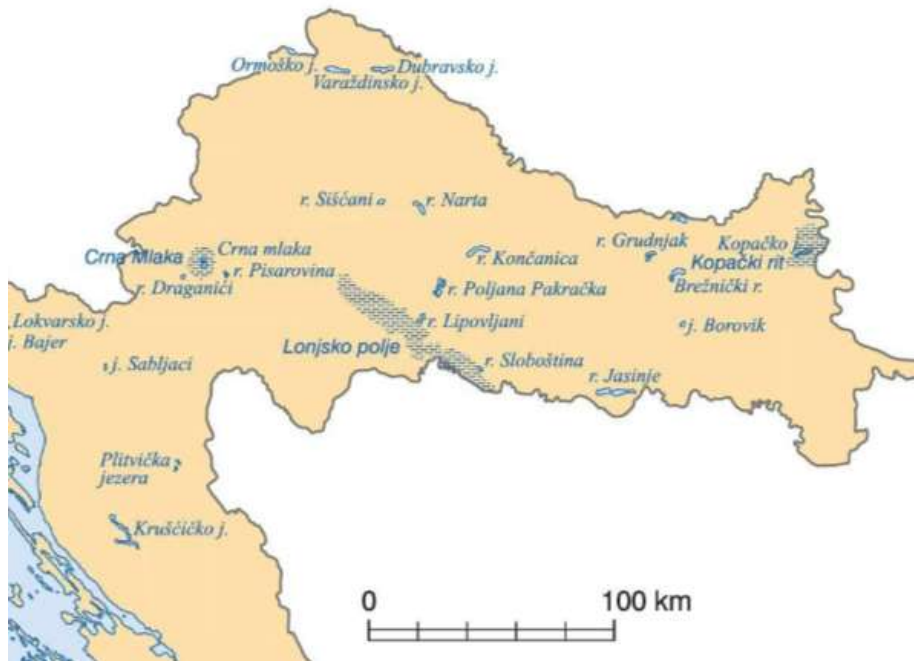
Izvor: Popović, K., Dožić, M., Bakarić Palička, S., 2022. *Geografski atlas za osnovnu školu*. Školska knjiga. Zagreb., mrežno izdanje [eSfera - Geografski atlas za osnovnu školu: prelistaj udžbenik \(e-sfera.hr\)](https://e-sfera.hr) (stranica je posjećena 4. 5. 2023.)

c) Koristeći se priloženom geografskom kartom **objasni** zašto se vinogradi nalaze na tom području u Vukovarsko-srijemskoj županiji.

1,5**5. zadatak**

Na priloženoj geografskoj karti **crvenom bojicom zaokruži** imena triju ribnjaka u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji.

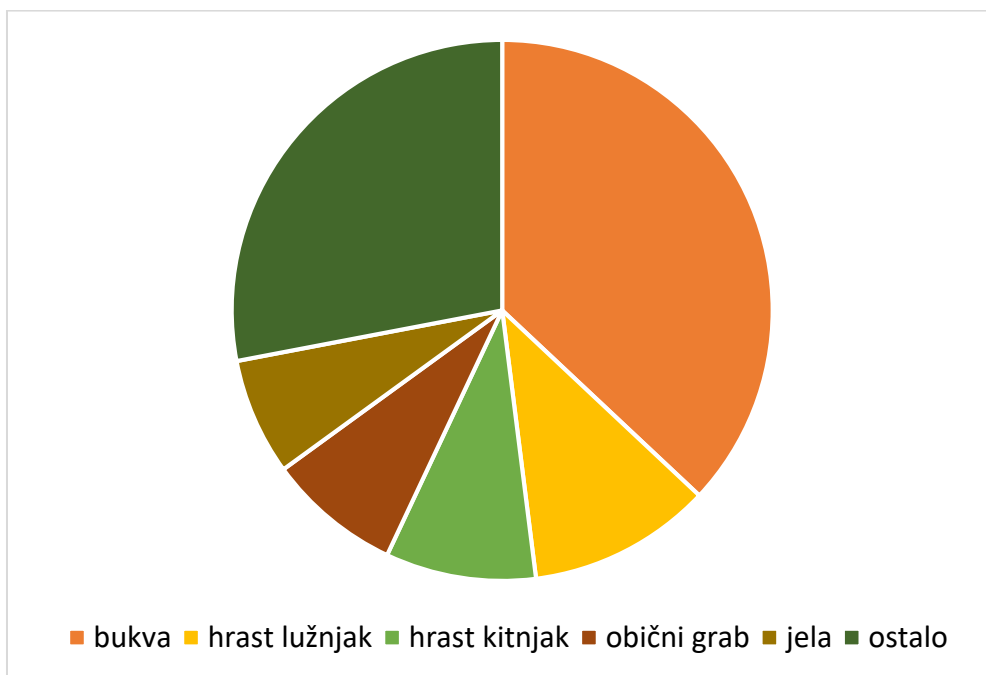

Izvor: Orešić, D.; Tišma, I.; Vuk, R.; Bujan, A., 2020. *Gea 1: Udžbenik geografije u petom razredu osnovne škole*. Školska knjiga. Zagreb., mrežno izdanje [eSfera - Gea 1: prelistaj udžbenik \(e-sfera.hr\)](https://eSfera.hr) (stranica je posjećena 6. 5. 2023.)

6**6. zadatak**

Šume i šumsko zemljište u Republici Hrvatskoj zauzimaju 49 % teritorija. Na priloženom dijagramu prikazana je sveukupna drvena zaliha u Republici Hrvatskoj podijeljena s obzirom na vrstu drveća.

Sl. 2. Drvena zaliha u Republici Hrvatskoj prema udjelu pojedine vrste drveća

Izvor: Hrvatske šume, Šume u Hrvatskoj [Šume u Hrvatskoj - Hrvatske šume d.o.o. \(hrsume.hr\)](https://hrsume.hr) (stranica je posjećena 6. 5. 2023.)

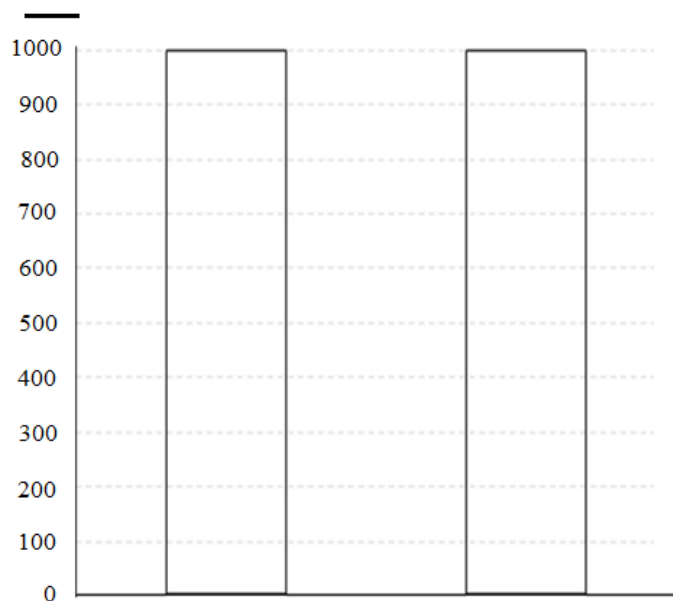
a) Koja je po redu, počevši od najzastupljenije vrste, ona vrsta drveća koja je karakteristična za prostor Spačve? Na crtu za odgovor upiši redni broj. _____

b) Prema podacima iz teksta o šumskim površinama u Bjelovarsko-bilogorskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji (*Prilozi 3. i 4. radnog materijala*) **završi dijagram** na način da zelenom bojom **obojiš** dijelove koji prikazuju podatke o šumskim površinama. Ispod svakog stupca upiši ime županije koju prikazuje. Prvo treba biti prikazana županija koja je prva po abecednom redu.

Na crtu ispod dijagrama **upiši** potpis dijagrama.

Na crtu na osi y **upiši** mjernu jedinicu kojom su izražene šumske površine u tekstu i na dijagramu.

c) U najviše dvije rečenice **usporedi** veličinu šumskih površina u ovim dvjema županijama.

6	

7. zadatak

ZAKLJUČAK

Temeljem provedenog istraživanja napiši zaključak istraživačkog rada. Zaključak istraživačkog rada mora sadržavati odgovor na istraživačko pitanje i komentar na tvrdnje napisane u dvjema hipotezama u prvom zadatku.

Potrebno je napisati dvije rečenice za istraživačko pitanje i po dvije rečenice za svaku hipotezu.

Odgovor na istraživačko pitanje

Komentar na tvrdnje u prvoj hipotezi

Komentar na tvrdnje u drugoj hipotezi

1	

8. zadatak

Izvori i literatura

Napomena: Svi izvori navedeni su na kraju *Priloga 4.*, u nastavku upiši samo one izvore i literaturu koji su korišteni u prezentaciji istraživanja.
